MINISTERSTWO SPRAW ZAGRANICZNYCH

DEPARTAMENT POLITYCZNO-EKONOMICZNY

WYDZIAŁ PRASOWY

Nr. 76

Warszawa dn. 4 kwietnia 28 r.

Przegląd Prasy Z.S.R.R. i emigracji rosyjskiej

TREŚĆ:

[illegible]

[illegible] dn. 4 [illegible]

Przegląd Prasy
Z.S.R.R. i emigracji rosyjskiej

SPIS

PRZEGLAD PRASY Z.S.R.R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ.

Nr.76. Warszawa, dnia 4 kwietnia 1928r.

1.POLITYKA ZGRANICZNA Z.S.R.R. I STOSUNEK DO ZAGADNIEN MIEDZYNAR.

NIEMCY NA ROZDROZU.

IZWIESTJA. 1.IV. w art.wst.pod powyższym tytułem dają ogólną charakterystykę sytuacji międzynarodowej Niemiec, odnoszącą się do momentu ekspiracji pełnomocnictw Reichstagu, który sankcjonował plan Dawesa, ratyfikował traktaty lokarneńskie, zatwierdził dwa zasadnicze traktaty z ZSRR i inspirował politykę niemiecką w Lidze Nar.

Autor podkreśla trzy zasadnicze dziedziny zewnętrznej polityki niemieckiej. Do pierwszej zalicza kwestje związane z naprawą międzynarodowych politycznych niesprawiedliwości /okupacja Nadrenji bez względu na traktaty locarneńskie, obrona mniejszości niemieckich, korektura granic wschodnich i t.p./; do drugiej dziedziny odnoszą się wielkie problematy zamiany Traktatu Wersalskiego przez jakikolwiek inny system stosunków międzynarodowych /Locarno, bezpieczeństwo, rozbrojenie/; do trzeciej dziedziny odnoszą się problematy odszkodowań, plan Dawesa oraz inne kwestje gospodarcze, ściśle związane z poprzedniem.

Co się tyczy pierwszej dziedziny, to - zdaniem autora - Niemcy nie wiele zyskały za okres czteroletni istnienia Reichstagu. To samo powiedzieć można o dziedzinie drugiej. Tu autor przytacza długotrwałe dyskusje włosko-niemieckie w sprawie mniejszości niemieckiej w południowym Tyrolu i stanowisko w tej sprawie lorda Rothermer'a; dalej-nieporozumienia niemiecko-estońskie.

Co się zaś tyczy dziedziny trzeciej, autor podkreśla nierozwiązanie kwestji Nadrenji i brak jakichkolwiek oznak, wskazujących na pokojową rewizję granic wschodnich. Pozatem istnieje tendencja, charakterystyczna dla dyktatu wersalskiego, jednostronnego stosowania norm międzynarodowych, co przejawia się w działalności Ligi Nar. Załatwienie incydentu St.Gothard'skiego wskazuje na istnienie kontroli zbrojeń państw pobitych w wielkiej wojnie, w szczególności Niemiec.

Kwestje bezpieczeństwa i rozbrojenia znajdują się w danej chwili dla Niemiec w gorszem stadjum, aniżeli w pierwszym roku istnienia Reichstagu. Locarno, które dawało tyle nadziei, w rezultacie zawiodło, jak n.p. ewakuacja Nadrenji. Locarno niezlikwidowało uciążliwej dla Niemiec kwestji bezpieczeństwa ich sąsiadów; nie usunęło ze stosunków międzynarodowych pojęcia „gwarancji bezpieczeństwa" i gwarancji po-wersalskiego status quo.

Co się tyczy kwestyj gospodarczych, to Niemcy za ostatni okres czteroletni zrealizowały t.zw. racjonalizację w przemyśle kosztem robotników, pewną stabilizację gospodarczą przy ustabilizowanej walucie, nawiązanie kontaktu z obcym kapitałem i wreszcie wejście na arenę międzynarodową w charakterze poważnego konkurenta swoich zwycięzców. Mimo wszystko jednak w ekonomji niemieckiej istnieje zasadniczy moment o kardynalnem znaczeniu. Polityka zagraniczna Niemiec w końcowym rezultacie jest bezpłodna, co odbija się na wewnętrznej sytuacji Niemiec. Powojenny rozwój gospodarczy Niemiec zaszedł w impas i w nim pozostanie, dopóki system reparacyjny, chociaż i zaopatrzony takim regulatorem, jak plan Dawesa, pozostanie nadal w mocy.

W wysiłkach Niemiec do wywalczenia sobie samodzielności gospodarczej zarysowują się dwie główne linje. Pierwsza to prawno-prywatne umowy między poszczególnemi grupami przemysłu niemieckiego a

odpowiedniemi grupami obcego kapitału przemysłowego. Porozumienie to jednak nie osłabia bynajmniej współzawodnictwa na rynkach. N.p. porozumienie stalowe w danej chwili przeżywa ostry kryzys.
Druga linja to traktaty handlowe, które nie mogły dać Niemcom namacalnych rezultatów wskutek wzrastającej fali protekcjonizmu. Tu autor wskazuje na konflikty niemiecko -amerykańskie. Curtius oznajmił niedawno, iż rząd niemiecki zamierza w najbliższym czasie wypowiedzieć traktat handlowy niemiecko-angielski. Handel zewnętrzny Niemiec głównie robi postępy w stosunku do ZSRR. i niektóremi państwami Ameryki Południowej. Niemcy w ciągu ostatnich 4-ch lat mają ujemny bilans w handlu zagranicznym. Jest to tak charakterystyczny i ważny objaw, że rozwiązany Reichstag możnaby słusznie nazwać "Reichstagiem ujemnego bilansu handlowego". Ujemny bilans handlowy Niemiec może się poprawić przez odpowiednią rewizję planu Dawesa, czego w najbliższym czasie nie można się spodziewać, gdyż Stany Zjednoczone są przeciwne łączeniu kwestji reparacyjnej z kwestją długów międzysojuszniczych.
Orjentacja Niemiec na Zachód nie spełnia pokładanych w niej nadziei w Niemczech. Co się tyczy "orjentacji wschodniej", to autor nie poddaje jej analizie, a zaleca tylko politykom niemieckim na podstawie rezultatów "orjentacji zachodniej" wyciągnąć wnioski.
W końcu autor daje do zrozumienia, by Niemcy w swym własnym interesie z ostrożnością i zastanowieniem odnosiły się do problemu stosunków sowiecko-niemieckich.

ROKOWANIA KRÓLEWIECKIE.

IZWIESTJA 1.IV. Specjalny koresp. Bratin, donosząc z Królewca o przebiegu rokowań polsko-litewskich, pisze m.in., że delegacja polska w rozmowach i projektach unikała słów "granica" i "linja", używając wszędzie zwrotów "punkty wymiany pocztowej". Natomiast delegacja litewska nalegała na wprowadzenie zwrotu "linja demarkacyjna". Jednakże w komunikacie oficjalnym użyto zwrotu "komunikacja lokalna".
W kołach delegacji polskiej - pisze kor.-poważnie zastanawiają się nad kwestją możliwości dopuszczenia do dyskusji nad sprawą odszkodowania za akcję Zeligowskiego i że poszukiwana jest formuła prawna, któraby w przyszłości wiązała Litwę. Jest to kwestja b.drażliwa, gdyż przyznanie takiego odszkodowania możnaby z jednej strony interpretować jako przyznanie Litwie praw do Wilna, z drugiej zaś strony, jako wyrzeczenie się Wilna przez Litwę za pewnem odszkodowaniem.

IBIDEM. Specjalny kor. z Kowna Borisow pisze, że w rządowych kołach kowieńskich, sądząc w/g tonu prasy oficjalnej, istnieje nastrój wybitnie pesymistyczny co do wyników konferencji Królewieckiej.
Prasa niemiecka i litewska donosi, że zadaniem konferencji w Królewcu będzie wypracowanie programu rokowań, które toczyć się będą niewiadomo jak długo. Ogromne zaciekawienie wywołuje kwestja- czy rokowania te rozpoczną się przed przyszłą sesją Rady Ligi, czy też po niej.-
Ze źródeł niemieckich komunikują, że jedyną kwestją, która może być rozwiązana w najbliższym czasie, to kwestja spławu po Niemnie, w czem zainteresowani są przemysłowcy angielscy, wywierający w tym kierunku, jak wiadomo, nacisk.
Wysunięcie kwestji odszkodowania za akcją Zeligowskiego wywołało tu zdziwienie. W kołach politycznych obawiają się, że tego rodzaju pretensja pieniężna, którą Polska z racji niezbyt wysokiej sumy /35.000 dol./ może uwzględnić, wywoła pośrednie wrażenie, że Litwa godzi się na oderwanie Wileńszczyzny jako na fakt dokonany.
Kor. przytacza za "Lietuvos Aidos" wyjątek art."Gazety Warszawskiej", organu bliskiego Piłsudskiemu /?/ w sprawie udziału przedstawiciela Ligi Nar. w rokowaniach polsko-litewskich. i replikę na ten artykuł "Lietuvos Aidos". Następnie kor. cytuje "Lietuvos Zinios", oraz prasę polską: Głos Prawdy, Epokę, Kur.Polski.

- 2 -

[illegible] grupami obecnego kapitału [illegible]. Porozumienia to jednak nie [illegible] wyeliminować [illegible] na gruncie [illegible] [illegible] [illegible] wśród [illegible].

[illegible] [illegible] na [illegible] [illegible], [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] na [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

ROLA [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible].

W [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

2. USTRÓJ PAŃSTWOWY I ADMINISTRACYJNY.

DRUGA SESJA C.K.W. SOWIETÓW RSFSR

W dniu 30/III r.b. rozpoczęły się w Moskwie obrady drugiej sesji C.K.W. sowietów RSFSR.

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 31/III donosi, iż otwarcia sesji dokonał prezes C.K.W. Kalinin. Na wniosek frakcji komunistycznej C.K.W. uchwalono zdjąć z porządku dziennego sesji referat komisarjatu ludowego rolnictwa w sprawie reorganizacji rolnictwa w Rosji centralnej i robót irygacyjnych w obwodach, potrzebujących irygacji. Sprawy te omówione będą podczas obrad przyszłej sesji C.K.W. Do czasu jej zwołania utworzona będzie specjalna narada członków C.K.W. dla omówienia tej kwestji. Prócz tego przesunięto kolejność innych punktów porządku dziennego sesji, zastępując na pierwszym miejscu sprawozdanie komisarjatu ludowego skarbu przez sprawozdanie komisarjatu ludowego ubezpieczeń społecznych. Po dokonaniu tych zmian rozpoczęło się przemówienie komisarza ludowego ubezpieczeń społecznych Nagowicyna, który wskazał na olbrzymie znaczenie społecznej akcji ubezpieczeniowej i na konieczność jej rozwoju, jako niezbędnego składnika organizacji ustroju socjalistycznego w RSFSR. Mówca wskazał, iż wydatki na ubezpieczenia społeczne wyniosą w bieżącym roku budżetowym na terytorjum RSFSR bez jej republik autonomicznych przeszło 42 miljony rubli. Główna uwaga komisarjatu ludowego ubezpieczeń społecznych zostaje zwrócona na wypłaty emerytur personalnych, rent inwalidzkich oraz na walkę z bezdomnością dzieci, żebractwem i prostytucją.

Po ukończeniu posiedzenia przedpołudniowego rozpoczęła się na posiedzeniu wieczornym dyskusja nad referatem p.Nagowicyna. Poszczególni mówcy wskazywali na konieczność rozszerzenia akcji pomocy inwalidom wojskowych na wsi sowieckiej.

IBIDEM ogłasza z okazji zwołania sesji artykuł wstępny, w którym zaznacza, iż jest to pierwsza sesja po XV zjeździe partyjnym. Wszystkie kwestje, które sesja ma omówić, posiadają olbrzymie znaczenie w dziedzinie organizacji ustroju państwowego i administracyjnego RSFSR.

3. ŻYCIE PARTYJNE.

WYKLUCZENIE OPOZYCJONISTÓW Z PARTJI

"RUL" z dn. 1/IV /Berlin, pismo demokratyczne/ podaje, iż C.K.K. sowieckiej partji komunistycznej wykluczyła z organizacji moskiewskiej partji 74 zwolenników opozycji przeważnie urzędników sowieckich organizacyj gospodarczych oraz dowódców czerwonych. Wśród wykluczonych znajduje się były poseł sowiecki w Mongolji Nikiforow.

UDZIAŁ ZWIĄZKU MŁODZIEŻY KOMUNISTYCZNEJ W KAMPANJI ZASIEWNEJ

"BURIAT-MONGOLSKAJA PRAWDA" z dn. 16/III /Wierchnieudinsk/ omawia udział związku młodzieży komunistycznej w kampanji zasiewnej. Pismo twierdzi, iż organizacje związku porzuciły metodę ogłaszania rezolucji w prasie i rozpoczęły praktyczną pracę nad organizacją bezpośredniego udziału członków związku w zasiewach. Członkowie związku młodzieży komunistycznej wygłaszają po wsiach odczyty, w których zapoznają rolników z wymaganiami nauki agronomicznej i dążą do podniesienia kultury rolnej w ZSRR.

WALKA Z "SZAMANIZMEM" WŚRÓD KOMUNISTÓW

IBIDEM z dn. 17/III podaje, iż władze partyjne w okręgach burjackich zmuszone są do zwalczania "szamanizmu" /pogaństwa/ wśród członków partji komunistycznej i związku młodzieży komunistycznej. Walka ta prowadzona jest przez specjalną komisję, która zmusiła już kilku "szamanów" do ogłoszenia w prasie sowieckiej deklaracji o napiętnowaniu pogaństwa, którego byli dotychczas rzecznikami.

4. SPRAWY NARODOWOSCIOWE.

POLITYKA BIAŁORUSIZACYJNA

"SAWECKAJA BIEŁARUS" z dn. 28/III donosi, iż uniwersytet białoruski w Mińsku dokonał wielkiej pracy w dziedzinie białorusizacji. Liczba pracowników naukowych białorusinów wzrosła znacznie. Wzrosła również liczba studentów białorusinów, których jest obecnie na uniwersytecie mińskim 1,004 osoby. Wykłady dla pierwszych dwuch kursów we wszystkich fakultetach prowadzone są w języku białoruskim.

LITERATURA W JEZYKU HAKASKIM

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 21/III donosi, iż w Nowosybirsku otrzymano pierwsze książki, wydane przez sowieckie wydawnictwo państwowe w języku hakaskim. Są to dwa podręczniki pisowni hakaskiej, trzy sztuki dla teatru hakaskiego oraz dwie broszury polityczne. W druku znajdują się jeszcze 14 książek w języku hakaskim oraz słownik rosyjsko-hakaski.

POLITYKA UKRAINIZACYJNA RZADU USRR

"WIECZERNIAJA MOSKWA" z dn. 28/III donosi z Charkowa, iż sekretarz C.K. ukraińskiej partji komunistycznej p.Kaganowicz wygłosił na zgromadzeniu partyjnym w Charkowie przemówienie w sprawie polityki ukrainizacyjnej rządu sowieckiego na Ukrainie. Mówca oświadczył, iż w dziedzinie polityki narodowościowej ukraińska partja komunistyczna zwalczała i będzie zwalczała wszystkich tych, którzy tej polityki nie rozumieją. Mówca powołał się na sprawę byłego prezesa kolegjum sądu najwyższego USRR Malickiego, który, oddając swoją książkę do druku w sowieckim wydawnictwie państwowym, zażądał, aby książkę tą wydano wyłącznie w języku rosyjskim, bowiem język ukraiński nic go nie obchodzi. Zdaniem p.Kaganowicza wystawił sobie przez to p.Malicki świadectwo na "idjotę politycznego". Mówca żałuje jednak, iż znalazła się w Charkowie organizacja partyjna, która przyznała Malickiemu słuszność, nie rozumiejąc, iż Maliccy sprzyjają rozwojowi żywiołu burżuazyjno-nacjonalistycznego. "O ile, jako partja klasy robotniczej - powiedział Kaganowicz - nie będziemy w stanie urzeczywistnić proletarjackiej polityki narodowościowej, o ile nie zrozumiemy wielkiego procesu ukrainizacji, który dokonywuje się obecnie na Ukrainie sowieckiej, kierownictwo ukraińskim procesem kulturalnym znajdzie się w rękach drobnej burżuazji oraz czynników, usposobionych wrogo w stosunku do proletarjatu - w ręku kułaków, nepmanów, burżuazji i inteligencji. Nie zapominajmy, iż wróg istnieje oraz, iż probuje zorganizować wrogie siły dla działań przeciwko nam. Pracują nad tem mieńszewicy, anarchiści, petlurowcy i monarchiści, dopomagają im wszystkim w tem trockiści i sapronowcy. Musimy o tem pamiętać tembardziej, iż nasza sytuacja międzynarodowa napotyka w chwili obecnej na nowe powikłania. Ożywiła się działalność emigracji ukraińskiej, która otrzymuje pomoc nie tylko od rządu polskiego, lecz i od burżuazji europejsko-zachodniej. Nie tak dawno obchodzono w Warszawie 10-lecie istnienia t. zw. ukraińskiej republiki ludowej "na kołach", /nawiązanie do żartu sowieckiego, dotyczącego rządu ukraińskiej republiki ludowej/. Są to oczywiście śmieszne proby. Musimy jednak wzmacniać ciągle siłę obronną państwa, podnosić wartość bojową armji czerwonej i zwyciężyć w przyszłych bojach imperjalizm światowy."

ZEBRANIE DYSKUSYJNE PISMA "DNI"

"DNI" z dn. 28/III /Paryż, pismo socjalistyczne pod redakcją p.Kiereńskiego/ ogłasza dalszy ciąg sprawozdania z dyskusji na tematy narodowościowe w redakcji wymienionego pisma. Sprawozdanie zawiera przemówienie działacza gruzińskiego p.Gegeczkory, który bronił idei niepodległości gruzińskiej, oraz odpowiedź p.Kiereńskiego, który bronił stanowiska zwolenników federacji narodów byłego imperjum rosyjskiego.

5. ŻYCIE GOSPODARCZE.

SYTUACJA W RUCHU OSZCZĘDNOŚCIOWYM

"KRASNAJA GAZIETA" z dn. 28/III /Leningrad/ podaje, iż w lutym r.b. stwierdzono znaczny dopływ oszczędności do sowieckich pocztowych kas oszczędnościowych. W ciągu miesiąca zarejestrowano 75 tysięcy nowych właścicieli książek oszczędnościowych w miastach ZSRR oraz 64 tysiące posiadaczy tych książek w miejscowościach wiejskich. W dniu 1-go marca r.b. wysokość ulokowanych we wszystkich kasach oszczędnościowych ZSRR oszczędności stanowiła 262 miljony rubli.

ZATARG Z KONCESJONARJUSZEM SZWEDZKIM

"IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 31/III podaje, iż koncesjonarjusze szwedzcy Skau i Kelson, właściciele fabryki guzików w Leningradzie zostali pociągnięci do odpowiedzialności sądowej przez prokuratora sowieckiego pod zarzutem złamania umowy zbiorowej z zatrudnionymi w tej fabryce robotnikami i zwlekanie z wypłatami płacy zarobkowej tych robotników.

ZMIANA W SOWIECKIM BANKU PAŃSTWA

"PRAWDA" z dn. 31/III podaje, iż rząd sowiecki udzielił dymisji członkowi rady naczelnej sowieckiego Banku Państwa p.Chruszczowowi.

"RUL" z dn. 1-go kwietnia, podając wiadomość o tej dymisji, zaznacza, iż p.Chruszczow reprezentował w sowieckim Banku Państwa stare rosyjskie koła finansowe.

6. POLITYKA SOCJALNA I ZAWODOWA.

ZWIĄZKI ZAWODOWE A SPISEK W ZAGŁĘBIU DONIECKIM

"TRUD" z dn. 22/III omawia pobyt prezesa C.K. związku zawodowego górników sowieckich Szwarca w zagłębiu Donieckim. Pismo ogłasza wywiad ze Szwarcem, który stwierdził, iż górnicy donieccy przyjęli wykrycie spisku kontr-rewolucyjnego spokojnie. Robotnicy rozumieją, iż nie wszyscy inżynierowie winni są sabotażu i kontrrewolucji. Fachowcom należą się niewątpliwie pewne ulgi i lepsze materjalne warunki bytu niż zwykłym robotnikom, lecz w odpowiedzi na te ulgi powinni inżynierowie dbać o dobro przemysłu sowieckiego, nie cofając się przed denuncjowaniem tych kolegów, którzy pracują na szkodę państwa sowieckiego."Przestarzałe poglądy na denuncjację, jako rzecz haniebną - powiedział Szwarc - należy zapomnieć". W dalszym ciągu swego oświadczenia poddał Szwarc surowej ocenie działalność sowieckich związków zawodowych w zagłębiu Donieckim. Warunki bytu górników donieckich pozostawiają dużo do życzenia: wszędzie panują nędza, brud i zacofanie kulturalne.

8. STOSUNEK EMIGRACJI DO ZSRR.

ECHA LISTU GEN.DENIKINA DO "DOWÓDCY CZERWONEGO"

Ogłoszenie korespondencji gen.Denikina z "dowódcą czerwonym" w tygodniku "Borba za Rossiju" wywołało liczne komentarze na łamach prasy emigracyjnej. "WOZROŻDENJE" z dni 28, 29, 30 i 31 marca r.b. ogłosiło w tej sprawie artykuł wstępny oraz wywiady z generałami Łukomskim, Gołowinem, Daniłowem, Bogajewskim i Szatiłowem. Pismo to zajęło w stosunku do wywodów gen.Denikina stanowisko raczej nieprzychylne. Co się zaś tyczy wymienionych generałów, to podzielili oni poglądy gen.Denikina z tym zastrzeżeniem, iż ewentualna akcja dowódców armji czerwonej nad obaleniem władzy komunistycznej w Rosji nie powinna wstrzymywać skierowanej na to obalenie akcji emigracji rosyjskiej. "NOWOJE WREMIA" z dn. 31/III zajęło w stosunku do wywodów gen.Denikina stanowisko wyraźnie nieprzychylne. Natomiast cała bez wyjątku emigracyjna prasa demokratyczna i socjalistyczna przyłączyła się do poglądów gen.Denikina, podkreślając, iż armja czerwona powinna być traktowana przez emigrację jako "jedyna armja rosyjska".

10. NOTATKI I INFORMACJE.

KONTR-REWOLUCJA GOSPODARCZA W MOSKIEWSKIM TRUSCIE MASZYNOWYM
"WIECZERNIAJA MOSKWA" z dn. 27/III ogłasza komunikat OGPU w sprawie wykrycia kontr-rewolucji gospodarczej w moskiewskim truście maszynowym. Kontr-rewolucja ta polegała na tem, iż dyrektor składów trustu Szewskij i jego zastępcy Cygelman i Zajczyk otrzymali od przemysłowców Zołotariowa, Kułakowa i Poleżajewa, od właściciela drukarni Szyfryna, od towarzystwa "Metałłpeczat" i innych osób łapówki, za które sprzedali tym osobom różne towary żelazne wartości przeszło 800 tysięcy rubli. Sprzedaż ta dokonywana była wbrew temu, iż na rynku sowieckim odczuwany był brak tych towarów i trusty państwowe zmuszone były do sprowadzania ich z poza granic ZSRR. Wszyscy zamieszani w tą sprawę urzędnicy aresztowani są przez GPU.

CHOROBA GEN.WRANGLA
"RUL" z dn. 3/IV /Berlin, pismo demokratyczne/ podaje, iż zamieszkały na emigracji w Belgji były głównodowodzący rosyjskiej armji "białej" gen.Wrangiel poważnie zachorował. Do chorego wezwano lekarza rosyjskiego z Paryża.

ROZPOWSZECHNIANIE ULOTEK PRZECIWKO POŻYCZCE WŁOSCIANSKIEJ
"KRASNAJA GAZIETA" z dn. 20/III donosi, iż w gminie Uryckiej w okolicach Leningradu, akcja na rzecz rozpowszechniania obligacji pożyczki włościańskiej wśród ludności rolniczej napotyka na trudności w postaci propagandy "kułaków". Stwierdzono wypadek rozpowszechniania ulotek, zwróconych przeciwko pożyczce. Sprawą tą zajęło się GPU.

POŻARY W PRZEMYSLE SOWIECKIM
"WIECZERNIAJA MOSKWA" z dn. 26/III donosi, iż w nocy spłonął w Moskwie nowobudowany gmach warsztatów fabryki "Kardolenta". Gmach ten zastąpić miał lokale warsztatów tej fabryki, która spłonęła w marcu r.b. Silny wiatr utrudniał walkę z ogniem. W gaszeniu pożaru wzięło udział 6 oddziałów straży ogniowej. Powody pożaru nie są znane.
"RUL" z dn. 3/III /Berlin, pismo demokratyczne/ donosi, że w Leningradzie doszło do wielkiego pożaru w dwuch fabrykach trustu państwowego "Produkt". W walce z ogniem wzięły udział wszystkie oddziały straży ogniowej w Leningradzie oraz oddział marynarzy sowieckich. Dyrektorów trustu aresztowano.

11. ARTYKUŁY, NIEOBJETE PRZEZ PRZEGLAD PRASY.

1/ "KRASNAJA NOW" /miesięcznik literacki/ z marca r.b. ogłasza pierwszą część obszernego artykułu pisarza Ilji Erenburga "W Polsce". Artykuł zawiera wrażenia z pobytu Erenburga w Polsce.

2/ "WIECZERNIAJA MOSKWA" z dn. 29/III ogłasza oświadczenie p.Kujbyszewa w sprawie procesu aresztowanych w zagłębiu Donieckim inżynierów.

3/ "IZWIESTJA CIK ZSSR" z dn. 31/III ogłasza uchwałę komitetu krajowego sowieckiej partji komunistycznej w Rostowie nad Donem oraz rady krajowej sowieckich związków zawodowych w tym że mieście w sprawie represji w stosunku do działaczów partyjnych i związkowych, winnych niedbalstwa w związku ze sprawą spisku kontr-rewolucyjnego w zagłębiu Donieckim.

4/ "RUL" z dn. 3/IV ogłasza wiadomość o aresztowaniu zastępcy komisarza ludowego spraw wewnętrznych republiki Uzbekistańskiej Kisielowa.

5/ IBIDEM donosi o skazaniu b.oficera armji carskiej Kozłowa, adwokota Cankowa i niejakiego Alimowa przez sąd sowiecki w Umaniu pod zarzutem szpiegostwa na rzecz Polski.